

ÕLILEKSIKON

Värske õli analüüs

ANNA MURASHINA
Addinol Lube Oil OÜ tehnikadirektor

Enne müügile jõudmist läbib õli väga pika teekonna, mis algab koostise väljatöötamisest ja lõpeb valmistoote arvukate katsetega. Õlitootja teeb tingimata laboratoorsed, stendi- ja käituskatsed, mille tulemuste põhjal määratatakse õli füüsikalised-keemilised näitajad ning hinnatakse väljastava toodangu kvaliteeti.

10
on ölianaltüüs olulisim parameetrid.

A Tasub teada

ANALÜÜSIDA ON MÖTET:

SUURI ölikoguseid, mida tarvitakse tsisternide või konteineritega;

UUTE masinate või seadmete esmasel täitmisel õliga;

KALLITE õlide kasutamisel.

ANALÜÜSIGA VÄHENDATE ÜLE-ARUSEID RISKE:

SAATE kinnituse, et õli on kvaliteetne.

ÖLIST võidakse avastada mustust. Värske õli ei pruugi olla puhas. Villimisel, transpordimisel või seadme täitmisel õliga võib olla õlisse sattunud nt mustust või niiskust. Esineda võib ka segunemist teist sorti õlidega, kui tsisterni või vilmissaadet pole enne uesti täitmist piisavalt loputatud.

ANALÜÜSIGA kontrollitakse manuste komplekti töövõimet. Kaasaegsed määrdeained sisaldavad komplekssete manuste kombinatsioo-

ni. Ladustamine ja transport (ekstreemsed temperatuuri-kõikumised) võivad kahjustada manuste komplekti töövõimet. Sellele viitavad vaht ja õli emulgeerumine.

ÖLIANALÜÜS töestab, et tegite kõik õigesti ega riskeeri masina- või seadmetootja garantii kaotamisega.

ERITI tähtis on, et värske õli proovi analüüse saab hiljem võrrelda edaspidiste öliproovidega. See on vääruslik abivahend võrdlevate analüüside tulemuste hindamiseks.

VÖTKE PROOV ÖIGESTI:

PROOV tuleks võtta tätmisvoolikust pärast ca 1 liitri nn loputusõli väljalaskmist või Oelchecki pumbaga ölipaagist. Tsisternis tarnitud õli puul vältige proovi võtmist kohe väljavoolavast õlinirest.

KASUTAGE üksnes kuivi ja puhtaid proovitopse.

PÜÜDKE võtta representatiivne öliproov, s.t proov, mis peegeldaks õli tegelikku seisundit. Õli ostmisel vaatides vee-retage vaati ning võtke proov võimalikult vaadi keskelt.

MÄRKIGE üles vaatide partii-number ja muud andmed.

TÄHTSAIMAD VÄÄRTUSED

Värske õli analüüsiväärtused on aluseks kõikidele edasisele analüüsidele.

VISKO OSSUST 40 °C ja 100 °C juures, viskoossusindeksit;

MANUSTE sisaldust;

LÄHTUVALT metallide sisaldu-sest segunemist võõra õliga;

FT-IR spektri võrdlust;

PUHTUSKLASSI vastavalt standardile ISO 4406;

VEE sisaldust;

AN (happearvu) või BN (leelisarvu);

VEE separeerimisvõimet;

ÖHU separeerimisvõimet;

VAHUTAVUST.